

Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αγάθη Γεωργιάδου, Κική Δεμερτζή

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

- Διαγωνίσματα σε κάθε ενότητα
- Διαγωνίσματα σε όλη την ύλη για τις τελικές εξετάσεις
- Αναλυτικές απαντήσεις σε όλα τα διαγωνίσματα με έμφαση στα δύσκολα σημεία της ύλης

Σύμφωνα με τις Οδηγίες διδασκαλίας
και αξιολόγησης των μαθημάτων

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Περιεχόμενα

■ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Όσα πρέπει να γνωρίζετε για την εξέταση του μαθήματος	11
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Ενότητα 1]	15
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Ενότητα 2]	18
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Ενότητα 3]	21
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4 [Ενότητα 4]	23
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 5 [Ενότητα 5]	26
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 6 [Ενότητα 6]	29
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 7 [Ενότητα 7]	32
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 8 [Ενότητα 8]	34
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	37
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
στα Κριτήρια αξιολόγησης	59
στα Ανακεφαλαιωτικά κριτήρια αξιολόγησης	77

■ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Όσα πρέπει να γνωρίζετε για την εξέταση του μαθήματος	97
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Δημοτικό τραγούδι, Του γιοφυριού της Άρτας]	101
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Γεώργιος Χορτάτσος, «Ερωφίλη»]	102
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Βιτσέντσος Κορνάρος, «Ερωτόκριτος»]	103
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4 [Ρήγας Βελεστινλής, «Θούριος»].	104
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 5 [Διονύσιος Σολωμός, «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι»]	105
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 6 [Άντον Τσέχωφ, «Ο Παχύς και ο Αδύνατος»]	107
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 7 [Κωστής Παλαμάς, «Ύμνος στον Παρθενώνα»]	109
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 8 [Κ.Π. Καβάφης, «Όσο μπορείς»].	110

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 9	[Κ.Π. Καβάφης, «Στα 200 π.Χ.»]	112
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 10	[Γρηγόριος Ξενόπουλος, «Ο τύπος και η ουσία»].	114
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 11	[Πηνελόπη Δέλτα, «Πρώτες ενθυμήσεις»]	115
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 12	[Κ.Γ. Καρυωτάκης, «Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα»]	116
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 13	[Στράτης Μυριβήλης, «Τα ζα»]	117
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 14	[Νίκος Καζαντζάκης, «Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά»]	118
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 15	[Γιώργος Σεφέρης, «Με τον τρόπο του Γ.Σ.»]	120
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 16	[Οδυσσέας Ελύτης, «Το Άξιον Εστί. Η Γένεσις»]	121
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 17	[Οδυσσέας Ελύτης, «Δώρο ασπυμένιο ποίημα»]	122
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 18	[Μ. Καραγάτσης, «Ένας Ρώσος συνταγματάρχης στη Λάρισα»]	123
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 19	[Κοσμάς Πολίτης, «Η γνωριμία με τη Μόνικα»]	125
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 20	[Μίητος Σαχτούρης, «Τα δώρα»]	127
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 21	[Μανόλης Αναγνωστάκης, «Στο παιδί μου»]	128
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 22	[Δημήτρης Χατζής, «Η τελευταία αρκούδα του Πίνδου»]	130
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 23	[Αντώνης Σαμαράκης, «Ζητείται ελπίς»]	131
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 24	[Κώστας Ταχτσής, «Κι έχουμε πόλεμο»]	132
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 25	[Ρέα Γαλανάκη, «Η μεταμπίεση»]	133
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ στα κριτήρια αξιολόγησης		135

■ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Όσα πρέπει να γνωρίζετε για την εξέταση του μαθήματος	201
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Κεφάλαιο 1, ενότ. 1: Η εποχή του Διαφωτισμού]	205
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Κεφάλαιο 1, ενότ. 2: Η Αμερικανική επανάσταση].	206
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Κεφάλαιο 1, ενότ. 3: Η έκρηξη και η εξέλιξη της Γαλλικής επανάστασης (1789-1794), ενότ. 4: Η τρίτη και τελευταία φάση της Γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και το συνέδριο της Βιέννης]	207
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4 [Κεφάλαιο 2, ενότ. 7: Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της Ελληνικής επανάστασης στις Παραδουνάβιες ηγεμονίες]	208
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 5 [Κεφάλαιο 2, ενότ. 8: Η εξέλιξη της Ελληνικής επανάστασης (1821-1827), ενότ. 9: Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους]	210

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 6	[Κεφάλαιο 2, ενότ. 10: Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη, Κεφάλαιο 3, ενότ. 13: Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της Βιομηχανικής Επανάστασης, ενότ. 15: Αποικιοκρατία και αποικιοκρατικοί ανταγωνισμοί]	212
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 7	[Κεφάλαιο 4, ενότ. 17: Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της Ελληνικής επανάστασης (1829), ενότ. 18: Από την άφιξη του Όθωνα (1833) ως την 3η Σεπτεμβρίου 1843, ενότ. 19: Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)]	214
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 8	[Κεφάλαιο 4, ενότ. 20: Από την έξωση του Όθωνα (1862) ως το κίνημα στο Γουδί (1909)]	215
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 9	[Κεφάλαιο 6, ενότ. 28: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912]	217
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 10	[Κεφάλαιο 4, ενότ. 21: Το κρητικό ζήτημα (1821-1905), ενότ. 22: Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων, Κεφάλαιο 6, ενότ. 29: Οι Βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913), ενότ. 30: Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους Βαλκανικούς πολέμους]	219
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 11	[Κεφάλαιο 7, ενότ. 31: Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, ενότ. 32: Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός]	221
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 12	[Κεφάλαιο 7, ενότ. 33: Η Ρωσική επανάσταση, ενότ. 34: Η λήξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις]	222
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 13	[Κεφάλαιο 8, ενότ. 35: Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία, ενότ. 36: Ο ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου, ενότ. 38: Ο Μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)]	223
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 14	[Κεφάλαιο 8, ενότ. 39: Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον Μικρασιατικό πόλεμο, Κεφάλαιο 9, ενότ. 44: Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο]	225
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 15	[Κεφάλαιο 9, ενότ. 40: Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη	

	Υφεση, ενότ. 41: Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929]	227
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 16	[Κεφάλαιο 9, ενότ. 42: Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929, ενότ. 43: Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936]	228
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 17	[Κεφάλαιο 10, ενότ. 45: Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β' Παγκόσμιου πολέμου, ενότ. 47: Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο]	229
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 18	[Κεφάλαιο 10, ενότ. 48: Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση, ενότ. 49: Τα αποτελέσματα του Β' Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών]	230
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		232
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ		
	στα Κριτήρια αξιολόγησης	255
	στα Ανακεφαλαιωτικά κριτήρια αξιολόγησης	292

**Νεοελληνική
Γλώσσα**

Κείμενο

Το κείμενο αντλήθηκε από τον ιστότοπο ιδιωτικού τηλεοπτικού καναλιού και παρουσιάζει μια έκθεση στη Νέα Υόρκη με θέμα τα συναισθήματα των αρχαίων Ελλήνων.

Τι αισθάνονταν οι αρχαίοι Έλληνες; Πώς εξέφραζαν, έλεγχαν ή διαχειρίζονταν τα συναισθήματά τους; Τι κοινό υπάρχει με τη σύγχρονη εποχή; Μια πρωτοποριακή έκθεση που θα συζητηθεί πολύ, καθώς φέρνει στην επιφάνεια πλήθος πληροφοριών για το «άγνωστο» θέμα των συναισθημάτων στην αρχαία Ελλάδα, ξεκινά στις 9 Μαρτίου 2017 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ιδρύματος Ωνάση, στη Νέα Υόρκη.

Η έκθεση παρουσιάζει 130 και πλέον αριστουργήματα από μερικά από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα μουσεία του κόσμου, όπως το Μουσείο της Ακρόπολης, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Λούβρο, το Βρετανικό Μουσείο και τα Μουσεία του Βατικανού. Στόχος της έκθεσης είναι να διερευνήσει τις ιδέες και τις αντιλήψεις που είχαν οι άνθρωποι της αρχαιότητας για τα συναισθήματα, αλλά και τους τρόπους απεικόνισής τους, αποκαλύπτοντας πόσο εντυπωσιακά οικείες αλλά και συγκλονιστικά ξένες είναι με τις δικές μας. Συχνά λέγεται ότι η αρχαία Ελλάδα «ηλούζοταν» στο φως της λογικής, όμως στην πραγματικότητα πίσω από αυτή την αντίληψη κρύβεται ένας κόσμος γεμάτος συναισθήματα, όπως δείχνει και το γεγονός ότι η πρώτη λέξη στην *Ιλιάδα* είναι «μήνις», δηλαδή οργή.

Η έκθεση, που υλοποιήθηκε με την αρωγή μιας ομάδας διακεκριμένων επιμελητών, θα παρουσιάσει έργα αγγειογραφίας, γλυπτά (από φυσικού μεγέθους αγάλματα από το Μουσείο της Ακρόπολης ως επιτύμβια ανάγλυφα), θεατρικές μάσκες, φυλαχτά, νομίσματα και αναθήματα, καθώς και πολλή ακόμα αντικείμενα που χρονολογούνται από τις αρχές του 7ου αι. π.Χ. (παραδοσιακή χρονολόγηση της *Ιλιάδας*) ως τα τέλη του 2ου αι. μ.Χ. Πολλά από αυτά θα εμφανιστούν για πρώτη φορά στις ΗΠΑ, ενώ κάποια άλλα θα κάνουν το πρώτο τους «ταξίδι» εκτός Ελλάδας. Όλα μαζί πάντως θα δώσουν μια μοναδική ευκαιρία: Να αναλογιστούμε τον ρόλο των συναισθημάτων στην προσωπική, κοινωνική και πολιτική ζωή μας, συμβάλλοντας παράλληλα στην προώθηση αυτού του σχετικά νέου πεδίου, που είναι η ιστορία των συναισθημάτων.

<http://www.skai.gr/news/culture/article/340305/ta-sunaisthimata-ton-arhaion-ellinon-zodaneuoun-se-ekthesi-sti-nea-uorki/>

Ημερομ. δημοσίευσης 2-3-2017

(διασκευασμένο)

Θέματα

[Για τις απαντήσεις βλ. σελ. 59]

■ 1ο Θέμα

Να σημειώσετε Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) στις παρακάτω προτάσεις και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας:

1. Το κείμενο αποτελεί μια επιστημονική ανακοίνωση για το περιεχόμενο της έκθεσης για την αρχαία Ελλάδα.
2. Τα εκθέματα προέρχονται από τα μουσεία της Ελλάδας.
3. Κάποια εκθέματα δεν ταξιδεύουν για πρώτη φορά εκτός Ελλάδας.
4. Η έκθεση έχει ως στόχο να δείξει ότι οι Έλληνες κατευθύνονταν στις πράξεις τους κυρίως από τα συναισθήματά τους.
5. Τα συναισθήματα των αρχαίων Ελλήνων εκπροσωπούνται με εκθέματα κυρίως από τις παραστατικές τέχνες.
6. Με την έκθεση αυτή το κοινό θα έχει την ευκαιρία να συγκρίνει τα συναισθήματα των αρχαίων Ελλήνων με τα συναισθήματα των σύγχρονων ανθρώπων.

[Μονάδες 6]

■ 2ο Θέμα

- α. Να εντοπίσετε το είδος της σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτική/υποτακτική) στο παρακάτω απόσπασμα, υπογραμμίζοντας και τις συνδεδεμένες λέξεις:

«Η έκθεση, που υλοποιήθηκε με την αρωγή μιας ομάδας διακεκριμένων επιμελητών, θα παρουσιάσει έργα αγγειογραφίας, γλυπτά (από φυσικού μεγέθους αγάλματα από το Μουσείο της Ακρόπολης ως επιτύμβια ανάγλυφα), θεατρικές μάσκες, φυλαχτά, νομίσματα και αναθήματα, καθώς και πολλή ακόμα αντικείμενα που χρονολογούνται από τις αρχές του 7ου αι. π.Χ. (παραδοσιακή χρονολόγηση της *Ιλιάδας*) ως τα τέλη του 2ου αι. μ.Χ. Πολλά από αυτά θα εμφανιστούν για πρώτη φορά στις ΗΠΑ, ενώ κάποια άλλα θα κάνουν το πρώτο τους "ταξίδι" εκτός Ελλάδας».

- β. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με το ζητούμενο λεξιλόγιο από το κείμενο (4 παραδείγματα σε κάθε στήλη):

Τέχνη	Τόποι

[Μονάδες 4]

■ 3ο Θέμα

Υποθέστε ότι διαβάσατε στον τύπο για την έκθεση στη Νέα Υόρκη και, ενθουσιασμένοι, γράφετε ένα άρθρο στην εφημερίδα της τάξης σας, στο οποίο εκφράζετε την περηφάνια σας για την προσφορά της Ελλάδας στον σύγχρονο παγκόσμιο πολιτισμό. (200-300 λέξεις)

[Μονάδες 10]

**Νεοελληνική
Λογοτεχνία**

Κείμενο

Δημοτικό τραγούδι, «Του γιοφυριού της Άρτας»

Θέματα

[Για τις απαντήσεις βλ. σελ. 137]

■ 1ο Θέμα

Να εντοπίσετε τα σημεία στα οποία φαίνεται ο τραγικός ρόλος του πρωτομάστορα και να καταγράψετε τα συναισθήματά του.

Εναλλακτικά:

Να περιγράψετε τη συναισθηματική πορεία της γυναίκας του πρωτομάστορα από τη στιγμή της άφιξής της ως το τέλος της.

[Μονάδες 6]

■ 2ο Θέμα

Ποια στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι το ποίημα ανήκει στις παραλογές;

Εναλλακτικά:

Εντοπίστε τρία σχήματα λόγου δίνοντας από ένα παράδειγμα.

[Μονάδες 6]

■ 3ο Θέμα

Επιλέξτε ένα από τα παρακάτω:

α. Πού οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, η μεταστροφή της γυναίκας του πρωτομάστορα να αλλιάξει την κατάρα σε ευχές;

Εναλλακτικά:

Η παραλογή έχει έντονο δραματικό χαρακτήρα. Χωρίστε τη σε σκηνές για να τη δραματοποιήσετε στην τάξη. Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

β. Προσπαθήστε να αφηγηθείτε, σε 200 περίπου λέξεις, την ίδια ιστορία με το ύφος και τον λόγο ενός παραμυθιού, κάνοντας τις αναγκαίες παραλείψεις και προσθήκες για να καταγράψετε τη διαδοχή των γεγονότων.

[Μονάδες 8]

A black outline of a speech bubble with rounded corners and a small tail pointing downwards. Inside the bubble, the word "Ιστορία" is written in a bold, black, sans-serif font.

Ιστορία

Ομάδα Α

Επιλέξτε και απαντήστε 3 από τις 5 ερωτήσεις.

1. Ποιες ήταν οι θεμελιώδεις θέσεις των Διαφωτιστών;
2. α. Ποια ήταν τα γεωγραφικά – χρονικά όρια του κινήματος του Διαφωτισμού;
β. Ποιοι οι κυριότεροι εκπρόσωποί του;
3. Τι γνωρίζετε για την *Εγκυκλοπαίδεια*;
4. Αντιστοιχίστε τα δεδομένα της στήλης Α΄ με τα δεδομένα της στήλης Β΄. Δύο στοιχεία της Β΄ στήλης περισσεύουν:

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Γενική βούληση	Α. Βοητέρος
2. Διάκριση εξουσιών	Β. Ρουσό
3. Φυσιοκρατία	Γ. Άνταμ Σμιθ
4. Οικονομικός φιλελευθερισμός	Δ. Μοντεσκιέ
	Ε. Ντιντερό
	ΣΤ. Κενέ

5. α. Να δώσετε συνοπτικά τη σημασία του όρου *φυσιοκρατία*.
β. Σε ποια χώρα αναπτύχθηκε η αντίληψη αυτή και ποιος ήταν ο κύριος εκπρόσωπός της;

Ομάδα Β

Επιλέξτε και απαντήστε 2 από τις 4 ερωτήσεις.

1. Πώς συνδέεται, κατά τη γνώμη σας, η πρόταση του Ρουσό για την εκπαίδευση με τη διασφάλιση της συνεχούς προόδου του ανθρώπου;
2. Ο Βοητέρος θεωρείται υπέρμαχος της ανεξιθρησκίας. Πώς δικαιολογείται η άποψη αυτή, όπως διαφαίνεται από την πηγή που παρατίθεται (πηγή 5, σ. 12 του σχολικού βιβλίου);
3. Με βάση τις πηγές που σας δίνονται και τις γενικότερες γνώσεις σας να παρουσιάσετε τις βασικές πολιτικές θέσεις του Διαφωτισμού (παραθέματα 3α, 3β και 4, σ. 11-12 του σχολικού βιβλίου).
4. Ποιας κοινωνικής τάξης τις επιδιώξεις εξυπηρετούσε ο οικονομικός φιλελευθερισμός; Δικαιολογήστε την απάντησή σας αξιοποιώντας και την πηγή που σας δίνεται (παραθέμα 6, σ. 12 του σχολικού βιβλίου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1**Ενότητα 1****Η εποχή
του
Διαφωτισμού**

[Για τις απαντήσεις των ερωτήσεων βλ. σελ. 255]

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

Μη σπαταλές τον χρόνο σου σε ατέλειωτες ώρες επανάληψης!

- Απάντησε στα διαγωνίσματα.
- Έλεγε τις απαντήσεις σου. Εντόπισε τα λάθη σου, διόρθωσέ τα και κάλυψε τα κενά σου.

Από τις εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** κυκλοφορούν:

Για τη Νεοελληνική Γλώσσα:

- **ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Δήμητρα Αλατζατζή, Δέσποινα Καλογεράκη

- **ΕΚΘΕΣΕΙΣ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Παναγιώτης Εμμανουηλίδης, Έλλη Πετρίδου-Εμμανουηλίδου

Για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία:

- **ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Παναγιώτης Εμμανουηλίδης, Έλλη Πετρίδου-Εμμανουηλίδου

Για την Ιστορία:

- **ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Γιώργος Σμπιλίρης, Αγαθοκλής Αζέλης, Παναγιώτης Γατσωτής, Γαβρίλης Λαμπάτος

ISBN:978-618-03-0925-6

9 786180 309256

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. 80925